

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Март 2020

8(4)

Во четвртиот квартал од 2019, **БДП порасна за 3.4%**, опстојувајќи на **стабилната патека** која отпочна порано. Растот за **целата 2019 година** изнесува 3.6%, што е **целосно во линија со проекцијата од Finance Think** од 3.5%. Растот остана широкопојасен, со блага стагнација кај преработувачката индустрија и кај информациите и комуникациите. На расходната страна, **брuto инвестициите** продолжија да растат, рефлектирајќи стабилизација инвестициското окружување. Но, во четвртиот квартал, по подолг период, извозот забележа негативен раст (-1.6%), додека растот на увозот значително забави (2.8%), што е одраз на материјализацијата на ризиците на глобалната сцена.

Позитивните придвижувања кај БДП се проследени со **понатамошно намалување на невработеноста на 16.6%**. Овој пад и понатаму се должи на **зголемената побарувачка за работници во приватниот сектор**, но забавувањето на падот на невработеноста е рефлексija на недостигот од квалификуван кадар, што ќе се провлекува и во следните квартали. Падот на невработеноста кај младите (15-24) забележан во претходниот квартал е конзистентен, како одраз на општата состојба на пазарот на труд и активните мерки насочени кон младите.

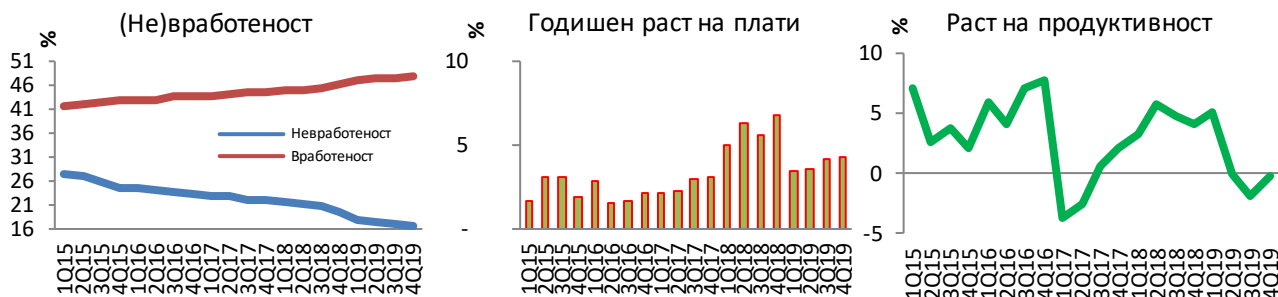
Во моментот, Finance Think ја задржува проекцијата за растот на БДП во 2020 на 4%. Но, оваа проекција е под особено изразени негативни ризици. На глобалната сцена, тоа е општото забавување на економската активност водено од се`уште постојната трговска тензија меѓу САД и Кина, а од почетокот на годината и поради растечката неизвесност сврзана со ширењето на корона вирусот. На домашната сцена, претстојните парламентарни избори, проследени со непроменетите структурни ризици (како, на пример, отсуство на промена во политиката на планирање и извршување на државните инвестиции), може да донесат извесно забавување на економската активност.

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

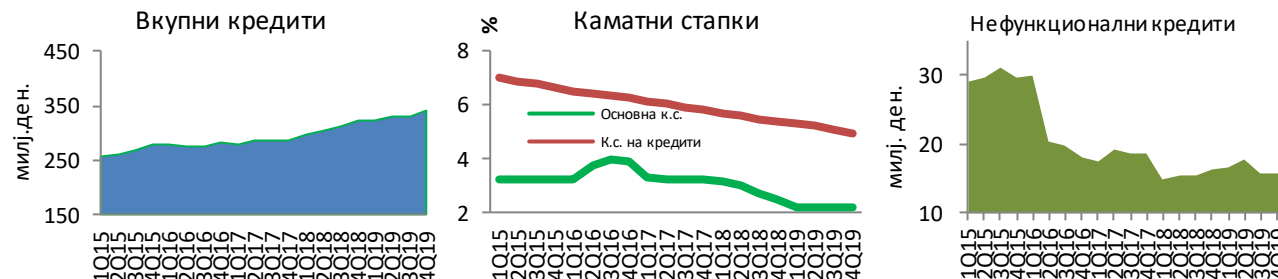
Годишен раст, %	2Q2019	3Q2019	4Q2019
БДП ЕУ 28	1.4	1.3	0.1
БДП Македонија	3.4	3.6	3.4
Годишен раст, %	2Q2019	3Q2019	4Q2019
Вкупна инфлација	1.2	0.6	0.0
Базична инфлација	0.9	0.8	0.5

ПАЗАР НА ТРУД

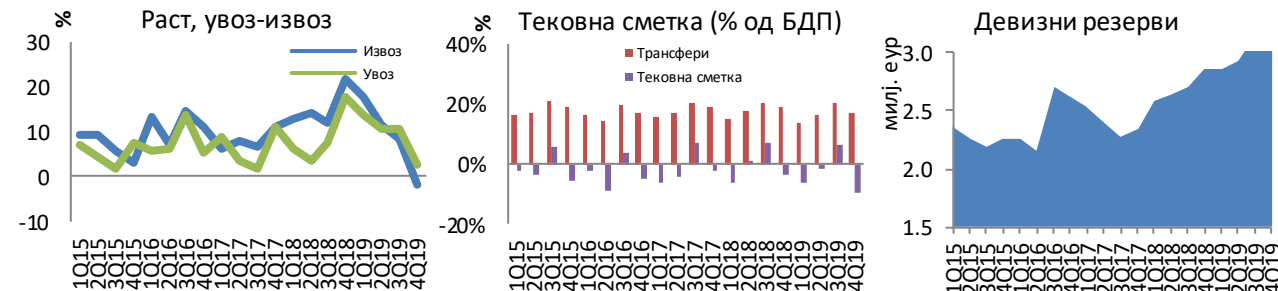
%	2Q2019	3Q2019	4Q2019
Стапка на активност (%)	57.1	57.2	57.5
Невработеност на млади (%)	34.9	35.3	35.1
Просечна нето плата (ден.)	25,087	25,222	26,116
Раст на продуктивност (%)	(0.09)	(1.94)	(0.26)

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

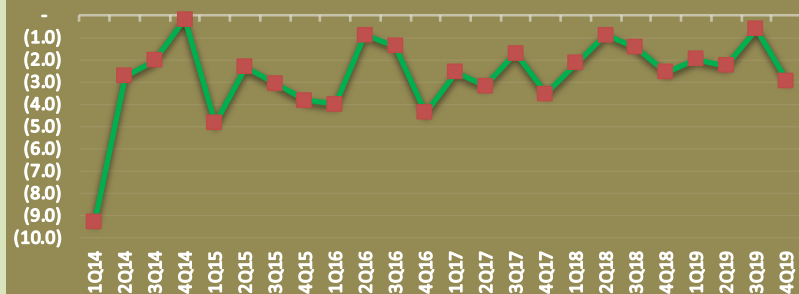
Годишен раст	2Q2019	3Q2019	4Q2019
M2	10.6%	11.6%	9.9%
Депозити	10.5%	10.1%	9.5%
Кредити	6.4%	1.7%	1.9%
Девизни резерви	10.8%	15.4%	13.8%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

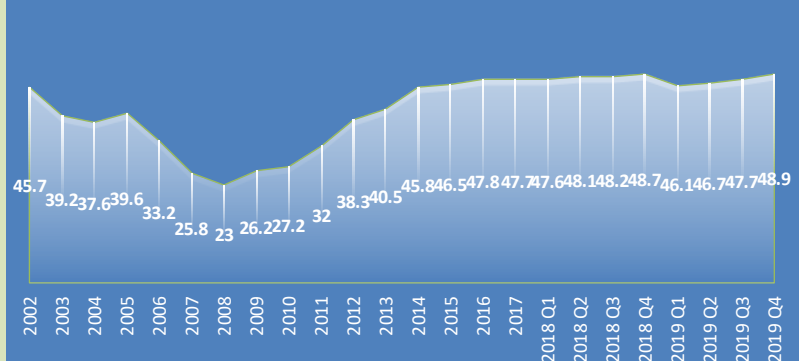

% од БДП	2Q2019	3Q2019	4Q2019
Трговско салдо	-11.5%	-8.8%	-21.2%
Приватни трансфери	16.1%	20.3%	16.8%
Тековна сметка	-1.7%	6.2%	-9.4%
Странски инвестиции	0.4%	2.2%	5.8%
Девизни кред. / вкупни кред.	27.5%	27.6%	27.9%

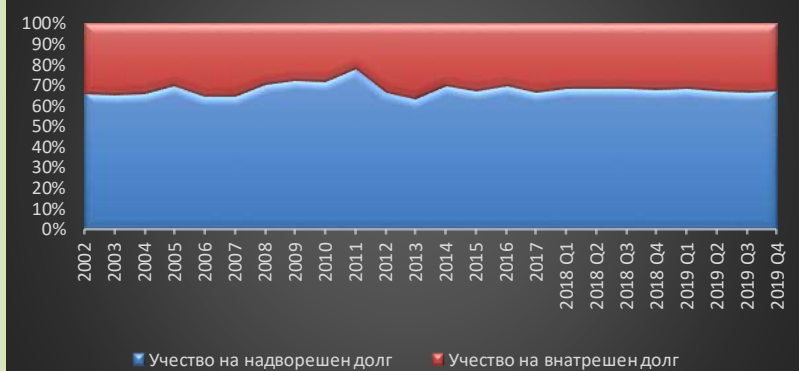
Буџетски дефицит (% од БДП)

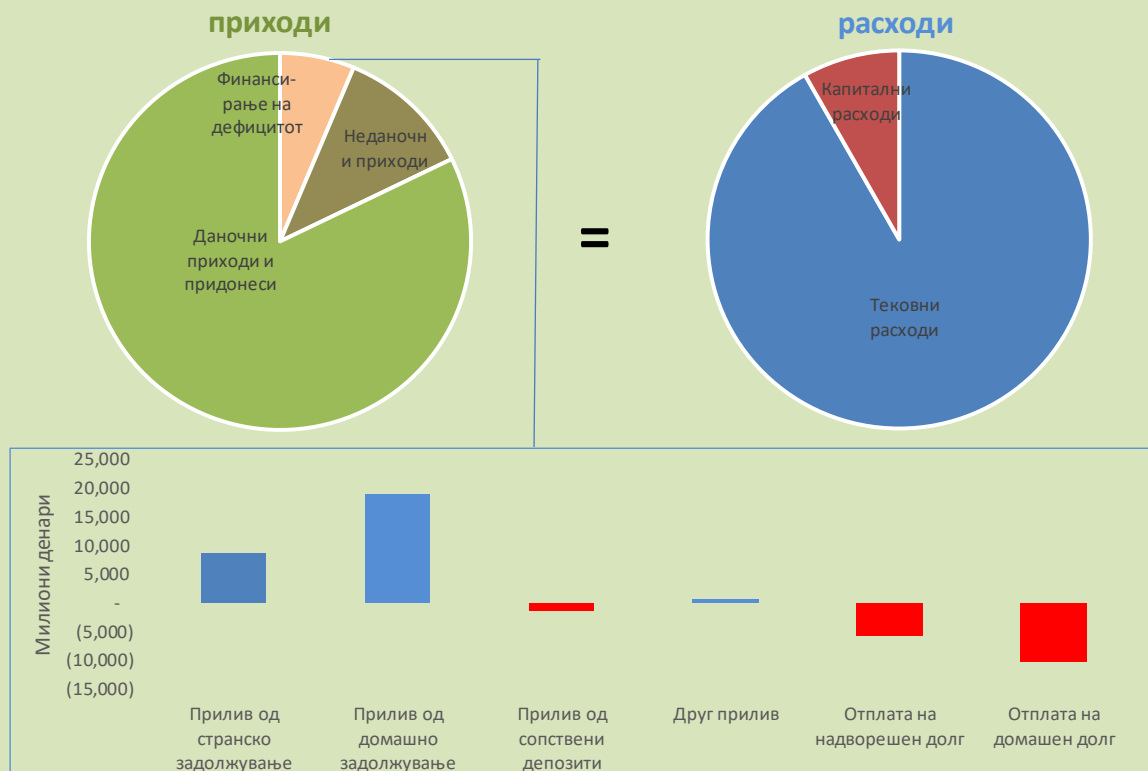
ЈАВЕН ДОЛГ (% ОД БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Во 2019, буџетскиот дефицит изнесува 2.0% од БДП и, иако во линија со намерата за постепена фискална консолидација, е под проекцијата за дефицитот во текот на целата година (2.5%).

Пензиски буџет

Во 2019, пензискиот дефицит е реализиран пропорционално (97.1%).

Здравствен буџет

Во 2019, здравствениот дефицит е реализиран пропорционално (98.3%).

Капитални расходи

Во 2019, капиталните инвестиции се значајно под-реализирани, со само 78.4%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-2Q/19	1-3Q/19	1-4Q/20	1-2Q/19	1-3Q/19	1-4Q/20
Енергија	19.5	25.8	14.4	(0.9)	(1.2)	(1.2)
Интермедијарни производи, освен енергија	4.2	1.9	0.9	(0.4)	(1.0)	(1.5)
Капитални производи	4.2	6.3	6.5	8.5	7.3	6.5
Трајни производи за широка потрошувачка	1.9	8.2	3.0	(4.5)	(4.4)	(4.2)
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(0.6)	(0.2)	(0.5)	(4.4)	(4.6)	(4.6)
Производство на прехранбени производи	(1.4)	(1.1)	1.4	0.0	(1.1)	(1.3)
Производство на метали	(43.1)	(29.8)	(20.4)	(1.3)	(2.7)	(3.3)
Производство на облека	(6.3)	(7.7)	(7.3)	(4.9)	(5.4)	(5.6)
Производство на неметални минерални производи	3.3	(2.6)	(2.3)	(1.2)	(0.3)	(0.1)
Производство на тутунски производи	(13.5)	6.3	5.7	(8.3)	3.3	3.7
Производство на пијалаци	12.8	14.1	6.6	(0.8)	(2.5)	(3.0)
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	10.3	6.2	10.7	(1.8)	(3.0)	(3.1)
Производство на електрична опрема	17.0	18.0	14.1	(1.8)	(2.6)	(3.3)
Производство на фабрикувани метални производи	(18.7)	(15.5)	(10.1)	(3.5)	0.8	3.0
Вкупно	4.8	5.6	3.7	(1.0)	(1.4)	(1.6)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2019 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики

Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk